

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1MCdo/11/2011
Identifikačné číslo spisu:	1108236504
Dátum vydania rozhodnutia:	27.11.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Deák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:1108236504.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa Ing. H. U., bývajúceho v N., proti odporcovi Úradu vlády Slovenskej republiky, Námestie Slobody 1, Bratislava, o zaplatenie 438,16 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 16C 238/2008, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 10. februára 2011 sp. zn. 9Co 21/10 v časti výroku o trovách konania, takto

rozhodol:

Mimoriadne dovolanie z a m i e t a .
Odporcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I (súd prvého stupňa) rozsudkom z 23. novembra 2009 č. k. 16C 238/2008-107 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 408,29 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % p. a. od 17. októbra 2008 do zaplatenia a náhradu trov konania vo výške 22,61 €, všetko spolu do troch dní od právoplatnosti rozsudku; vo zvyšnej časti návrh zamietol.

Na odvolanie odporcu Krajský súd v Bratislave (odvolací súd) rozsudkom z 10. februára 2011 sp. zn. 9Co 21/10 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti tak, že návrh zamietol. Zároveň uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť odporcovi a to Advokátskej kancelárii HPP, s.r.o., Borekova 4, Bratislava náhradu trov konania vo výške 319,14 € v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Navrhovateľovi uložil aj povinnosť zaplatiť štátu na účet súdu prvého stupňa súdny poplatok za odvolanie vo výške 24 € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky podal na základe podnetu navrhovateľa proti rozsudku odvolacieho súdu v časti výroku o trovách konania mimoriadne dovolanie. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý výrok zmenil a uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť náhradu trov konania k rukám advokátky JUDr. Michaely Törökovej, pretože rozhodnutím súdu vo výroku o trovách konania bol porušený zákon. V mimoriadnom dovolaní uviedol, že zo spisu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 16C 238/2008 je zrejmé, že Advokátska kancelária HPP, s.r.o., Borekova 4, Bratislava, zastupujúca odporcu v konaní po podaní odvolania (od 1. októbra 2010), si do dňa vyhlásenia

rozhodnutia odvolacieho súdu a ani 3 dni po jeho vyhlásení náhradu trov konania neuplatnila. V konaní (od 12. marca 2009 do 30. septembra 2010) odporcu zastupovala advokátka JUDr. Michaela Töröková (č. 1. 26, č. 1. 127 spisu). JUDr. Michaela Töröková si uplatnila náhradu trov konania, ktoré predstavovali odmenu právneho zástupcu odporcu pre konanie v čase do 30. septembra 2010. Náhradu trov konania si uplatnila a ich výšku vyčíslila ešte v konaní pred súdom prvého stupňa, následne aj pri podaní odvolania (č. 1. 118 spisu) ako aj pri oznámení súdu o odvolaní plnomocenstva odporcom (č. 1.127-128 spisu). Advokátska kancelária HPP, s.r.o., Borekova 4, Bratislava, zastupovala odporcu v konaní až od 1. októbra 2010 (č. 1.132) a v konaní nevykonala žiadny úkon právnej služby. Dovolateľ uviedol, že neúspešný účastník konania je povinný zaplatiť náhradu trov konania advokátovi, ktorý zastupoval úspešného účastníka konania, a zo súdneho spisu je nepochybné zrejme, že odvolací súd nepriznal náhradu trov konania pôvodnému zástupcovi odporcu, ktorý si trovy konania riadne uplatnil a včas vyčíslil, ale priznal náhradu trov konania novému zástupcovi odporcu, ktorý jednak v súdnom konaní žiaden úkon nevykonával a jednak si trovy konania neuplatnil, a ani nevyčíslil. Podľa mimoriadneho dovolateľa odvolací súd nesprávne aplikoval ustanovenie o trovách konania (§ 149 ods. 1 O.s.p.), v dôsledku čoho jeho rozhodnutie o trovách konania spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci; mal totiž správne uložiť navrhovateľovi povinnosť zaplatiť náhradu trov konania pôvodnému zástupcovi, advokátke JUDr. Michaelae Törökovej.

Navrhovateľ vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedol, že od odvolacieho súdu očakáva, že nesprávne vyrubenú náhradu trov konania vo výške 319,14 € pre bývalú právnu zástupkyňu odporcu zruší v celom rozsahu a následne vráti spis generálnemu prokurátorovi SR so žiadosťou, aby vybavil jeho podnet a vykonal príslušné opatrenie na odstránenie uvádzaných porušení konkrétnych ustanovení OSP a Ústavy SR.

Odporca sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadril.

Mimoriadne dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, ale má charakter uznesenia a tento nestráca, i keď s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí a je do neho pojaté (§ 167 ods. 1 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu navrhovateľa (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie nie je dôvodné.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. môže byť mimoriadne dovolanie podané z dôvodu, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237,

b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom mimoriadneho dovolania, ale aj dôvodmi uplatnenými v mimoriadnom dovolaní. Obligatórne (§ 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Vady konania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p. (prípád nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážka veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípadne nedostatok návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným) neboli generálnym prokurátorom namietané a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že rozsudok odvolacieho súdu v časti výroku o

trovách konania spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c) O.s.p.).

Dovolací súd pristúpil ku skúmaniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu napadnutého mimoriadnym dovolaním v časti výroku o trovách konania z hľadiska dovolacieho dôvodu, ktorý dovolateľ v mimoriadnom dovolaní výslovne uplatnil (že napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení), vrátane jeho obsahového vymedzenia. Vychádzal pritom z toho, že nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 25 ods. 1 O.s.p. ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť.

Právnická osoba založená podľa osobitného zákona na účel výkonu advokácie môže zastupovať účastníka na základe plnomocenstva v konaní (§ 26 ods. 4 O.s.p.).

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Každý účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu osobne, a trovy svojho zástupcu (§ 140 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal (§ 142 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

O povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

V danom prípade podľa generálneho prokurátora odvolací súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 149 ods. 1 O.s.p., keď uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť odporcovi a to Advokátskej kancelárii HPP, s.r.o., Borekova 4, Bratislava, náhradu trov konania 319,14 € v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, hoci mal uložiť navrhovateľovi povinnosť zaplatiť náhradu trov konania pôvodnému zástupcovi odporcu, advokátke JUDr. Michaele Törökovej.

Dovolací súd sa s týmto názorom dovolateľa nestotožňuje, nepovažuje ho za správny.

V prejednávanej veci je predmetom preskúmania dovolacím súdom právna otázka, komu patrí náhrada trov konania (či ide o nárok advokáta alebo o nárok účastníka) a ako je to s uložením povinnosti zaplatiť náhradu trov konania advokátovi podľa § 149 ods. 1 O.s.p. (výklad a aplikácia tohto ustanovenia v prípade, že účastníka, ktorému má byť prisúdená náhrada trov konania, už nezastupuje pôvodný advokát, ktorý poskytol právne služby v súdnom konaní a vykonal aj úkony potrebné na priznanie náhrady trov konania, t.j. uplatnil nárok na náhradu trov konania a tieto vyčísliť, ale zástupcom je nový advokát).

Ak je účastník zastúpený advokátom a prisudzuje sa mu náhrada trov konania, ktorú zaviazaný účastník je povinný zaplatiť na účet advokáta, je irelevantné, či ide o trovy, ktoré vynaložil priamo účastník alebo

ich za neho hradil advokát. Vzájomné nároky tohto zastúpeného účastníka a jeho advokáta sú ich vnútorným vzťahom. Náhradu trov konania súd priznáva účastníkovi a jeho advokát je len platobným miestom na zaplatenie tejto náhrady; tento nárok preto nemôže advokát vo vlastnom mene úspešne vymáhať v rámci exekúcie (porovnaj tiež dôvody v R 33/2005). Nárok na náhradu trov konania má účastník konania, on je osobou oprávnenou na náhradu trov konania („Ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania...“), nie jeho advokát, ktorý podľa § 149 ods. 1 O.s.p. predstavuje iba zákonné platobné miesto vymedzené zákonodarcom vo vete „je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi“. Táto úprava sa vzťahuje len na prípad, kedy účastníka, ktorému má byť prisúdená náhrada trov konania, zastupuje advokát. Ak by účastník v tom čase už zastúpený žiadnym advokátom nebol (§ 25 ods. 1, § 26 ods. 4 O.s.p.), aplikácia ustanovenia § 149 ods. 1 O.s.p. neprichádza do úvahy a náhradu trov celého konania (kam patria aj trovy spojené s jeho už skončeným zastúpením advokátom či advokátmi) sa uloží zaplatiť priamo v prospech tohto (už advokátom nezastúpeného) účastníka. Ak mal počas konania účastník postupne viacerých advokátov a v čase rozhodovania je zastúpený advokátom, zákonným platobným miestom pre náhradu trov celého konania (vrátane trov spojených so zastúpením predošlými advokátmi) je tento - v poradí posledný - advokát (porovnaj k tomu aj príslušnú odbornú literatúru, napr. Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občiansky soudní řád I, Komentář, C. H. Beck, Praha 2009, 1. vydanie, str.1003; Števček, Ficová a kol. Občiansky súdny poriadok. Komentár. 1. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2009, str. 386-387).

Odvolací súd v intenciách podaných právnych záverov správne aplikoval ustanovenie § 149 ods. 1 O.s.p., keď navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania, a to Advokátskej kancelárii HPP, s.r.o., Borekova 4, Bratislava. V čase jeho rozhodovania predsa zastúpenie odporcu advokátkou JUDr. Michaelou Törökovou už netrvalo a práve uvedené (nové) advokátske zastúpenie odporcu predstavovalo aktuálne zákonné platobné miesto.

V podanom mimoriadnom dovolaní generálny prokurátor spochybňoval (namietal) iba spomenuté zákonné platobné miesto, tvrdiac, že odvolací súd mal uložiť navrhovateľovi povinnosť zaplatiť náhradu trov konania nie Advokátskej kancelárii HPP, s.r.o., Borekova 4, Bratislava, ale pôvodnému zástupcovi odporcu, advokátke JUDr. Michaelae Törökovej. Nebolo sporným a generálny prokurátor to ani nenamietal, že návrh na náhradu trov konania odporcu a ich vyčíslenie uskutočnené boli (učinila tak ešte advokátka JUDr. Michaela Töröková v čase, keď zastupovala odporcu); generálny prokurátor tiež nespochybnil ani samotnú výšku odvolacím súdom priznanej náhrady trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na tieto zistenia a závery ustálil, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky neopodstatnene namietalo existenciu dôvodu v zmysle § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.; preto svojím uznesením mimoriadne dovolanie zamietol (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243b ods. 1, 4 O.s.p.).

Povinnosť nahradiť trovy konania v konaní o mimoriadnom dovolaní má ten, kto podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania (§ 148a ods. 2 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky neuložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť trovy konania o mimoriadnom dovolaní odporcovi, a to z dôvodu, že odporca si ich náhradu neuplatnil (nepodal návrh v tomto smere), zjavne z dôvodu, že mu žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.